

A bírálóbizottság értékelése

A bíráló bizottság a jelölt Téziseit illetve az értekezését – összhangban a hivatalos bírálók megállapításaival is -- úgy ítéli meg, hogy azok új kutatási eredményeket tartalmaznak. A legfontosabb új eredményeket a következőkben látja.

1. Az egyéni kétnyelvűség és a kétnyelvű mentális lexikon kialakulására, működésére és az azokat befolyásoló tényezőkre vonatkozó, komplex kérdéskör integratív megközelítése és feltárása. A dolgozat elsősorban részkövetkeztetések összességét adja.
2. A szerző kutatásai új eredményeket szolgáltatnak (i) általában, a nemzetközi szakirodalom vonatkozásában, (ii) tipológiaiilag eltérő nyelveket érintő kétnyelvűség, és (iii) a magyarpárú egyéni kétnyelvűség kutatásában.
3. A kutatási eredmények több, jelentős következtetést, illetve részkövetkeztetést tartalmaznak, így annak alátámasztását, hogy a későbbi életkorban kialakult kétnyelvűség következtében több a második nyelvben a szintagmatikus asszociatív viszony. A korai kétnyelvűek esetén pedig a két nyelv állandó aktivációi miatt a lexikai keresés tempója lassabb.
4. Kimutatja, hogy a beszédsebesség az első nyelven nagyobb, de egyénileg elég stabil lehet két nyelv között.
5. Igazolja, hogy az a jelenség, miszerint a szintaktikai szabálysértéseket könnyebb észrevenni, mint a szemantikaiakat, az a második nyelv esetében is igaz.
6. Innovatív megoldásokat alkalmaz, mint a lexikai döntéssel, a rímpárokkal és a szemantikai döntéssel kapcsolatos teszt. A kétnyelvű személyek számítógépes olvasási helyzetben lexikai, nyelvi, rímelési és szemantikai döntéseket hoztak. Az eredmények szerint a kiegyensúlyozott kétnyelvűeknél vannak fontos homofónia hatások a nyelvi dominancia függvényében, van fonológiai tudatosság hatás és fonológiai versengés a két nyelv között.
7. Releváns annak, az egyébként ismert ténynek újabb, kísérletes dokumentálása, miszerint a memóriák aktivitására nem csak a kritikus periódus, hanem a nyelvnek való kitettség és a nyelv használatának gyakorisága is hat.
8. A bizottság hangsúlyozza, hogy az értekezés publikálásának esetén a tudományos művek szerkesztésének általánosan elfogadott szabályait maradéktalanul be kell tartani.